

INSTITUT
ZA FILOZOFIJU
I DRUŠTVENU
TEORIJU

anđelina

Sedma letnja škola društvene angažovanosti i demokratije

7 – 11. septembar 2026.

ANDEM program i apstrakti

Ponedjeljak	Utorak	Sreda	Četvrtak	Petak
10.00–10.30 Otvaranje škole	09.00–10.30 Milica Resanović, Rodoljub Jovanović, Tijana Matijević: Fikcija kao rad sećanja: kako mladi razumeju jugoslovenske ratove kroz književnost?	09.00–10.30 Aleksandar Pavlović: „Pucaj kao čovek" ili gde su angažovana književnost i film?	09.00–10.30: Simona Žikić: Digitalni angažman, platforme i AI: komunikacija za društvenu promenu u doba platformi i veštačke inteligencije	09.00–10.30 Vukan Marković: Krize demokratija i nasilje
10.30–11.00 Pauza za kafu	10.30–11.00 Pauza za kafu	10.30–11.00 Pauza za kafu	10.30–11.00 Pauza za kafu	10.30–11.00 Pauza za kafu
11.00–12.30 Ljiljana Pantović: Briga – angažman na granici privatnog i javnog	11.00–12.30 Dragana Stojanović: Rodno uslovljene matrice ratnog stradanja i preživljavanja: slučaj Holokaust	11.00–12.30 Igor Cvejić: Zajedničke emocije u doba društvene krize	11.00–12.30 Aleksandra Bulatović: Solidarnost kao društvena infrastruktura političkog delovanja (radionica)	11.00–12.30 Irena Fiket: Modeli demokratije i uloga građanstva: deliberativna demokratija u teoriji i praksi
12.30–13.30 Ručak	12.30–13.30 Ručak	12.30–13.30 Ručak	12.30–13.30 Ručak	12.30–13.30 Ručak
13.30–15.00 Dušanka Milosavljević: Participacija u prostornom planiranju rudarskih područja	13.30–15.00 Adriana Zaharijević: Rod – na raskršću između ideologije i ravnopravnosti	13.30–15.00 Marjan Ivković: Angažman i radikalna društvena promena	13.30–15.00 Predrag Krstić: Diskusija „Može li se ne biti angažovan?“	13.30–15.00 Nemanja Anđelković: Pluralizam, konflikt i zajedničko odlučivanje: deliberacija i agonizam u savremenim društvenim pokretima
15.00–15.30 Pauza za kafu	15.00–15.30 Pauza za kafu	15.00–15.30 Pauza za kafu		
15.30 Aleksandra Knežević, Marija Mandić i Tijana Matijević, Andrej Ševo : Okrugli sto o zborniku <i>Svi se plaše roda</i>	15.30 Aktivistička šetnja	Poseta Organizaciji za političku ekologiju „Polekol“		

Duška Milosavljević

Participacija u prostornom planiranju rudarskih područja

Cilj ovog izlaganja je identifikacija motiva koji stoje iza (ne)učesća javnosti u procesima prostornog planiranja rudarskih područja, te ispitivanja dubljih uzroka i oblika vaninstitucionalnog angažmana lokalnih zajednica. U Boru i Majdanpeku participacija lokalnog stanovništva često je neformalna, individualizovana, manjeg obima i sporadična. Ona je pre svega usmerena protiv negativnih eksternalija rudarstva, poput degradacije životne sredine, prinudnog raseljavanja, zdravstvenih rizika i razvoja monofunkcionalne privrede, a ne protiv samih rudarskih aktivnosti. Ipak, ovakvi oblici angažmana doprinose širem, rastućem anti-ekstraktivističkom pokretu u Srbiji.

U okviru izlaganja biće predstavljeni rezultati naučnoistraživačkog projekta MINIPART – Unapređenje participacije u prostornom planiranju rudarskih područja, podržanog od strane Fonda za nauku Republike Srbije u okviru programa Prizma (Grant br. 7598). Prvi deo izlaganja biće posvećen nalazima istraživanja na osnovu anketnog istraživanja sprovedenog tokom jula i avgusta 2024. godine na slučajnom uzorku od 300 ispitanika, kao i analize sekundarnih izvora o angažmanu lokalne zajednice Bora i Majdanpeka.

Drugi deo izlaganja fokusiraće se na perspektive različitih sektora – javnog, planerskog i civilnog – po pitanju uključenosti građana u procese odlučivanja u prostornom i urbanističkom planiranju, kao i motiva njihovog (ne)uključivanja. Ovi nalazi zasnovani su na kvalitativnoj analizi intervjua sprovedenih sa planerima, predstavnicima nacionalnih i lokalnih organa vlasti, rudarskih kompanija i organizacija civilnog društva. Analiza pruža uvid u institucionalne stavove o učešću javnosti, uočene prepreke i način sprovođenja participativnih procedura.

Literatura:

Milena Toković et al (2025), "Resistance and Engagement in Mining Communities: Experiences from Bor and Majdanpek (Serbia)", *SPATIUM*, No. 53, June 2025, pp. 11-21.

Marijana Pantić et al (2025), "Mining-Scapes of Participation in Serbian Extractive Regions: Enhancing Participatory Processes in Decision-Making", *Urban Sci.* 2026, 10(1), 5.